

Broj: 04-33-1890/23
Sarajevo, 03.05.2023. godine

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika

ZASTUPNIČKI DOM
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH
n/p Zastupnika Slavena Raguža

VLADA FEDERACIJE BIH
n/p Tajnika

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 08-05-2023			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	- 02 -	77	/23

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje – dostavlja se

Poštovana/i,

Federalno ministarstvo zdravstva zaprimilo je aktom broj: 03-04-95-4/23 od 16.03.2023. godine od Tajnika Vlade Federacije BiH zastupničko pitanje podnesenu od strane Slavena Raguža, zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH a koje je Vladi Federacije BiH dostavljeno aktom tajnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH broj 051/1-02-77/23 od 15.03.2023. godine.

S poštovanjem,

MINISTAR

Dr Nediljko Rimac

Privitak:
- kao u tekstu

PARLIAMENTARY SECRETARY
 DEPARTMENT OF INDUSTRY
 CANADA

1977-78			
1977	47	-20	-1107

1977-78

1977-78

1977-78

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
В Л А Д А

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
G O V E R N M E N T

PRIJEDLOG

**ODGOVOR NA ZASTUPNIČKO PITANJE PODNESENUO OD
SLAVENA RAGUŽA ZASTUPNIKA U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, svibanj 2023.godine

I

Zastupnik Slaven Raguž u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, postavio je pitanje o opskrbi citostatika u bolnicima u Federaciji BiH i rebalansu Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2022. godinu. Naime zastupničko pitanje se odnosi na:

„Zašto je opskrba citostaticima u bolnicama diljem Federacije neredovna, odnosno zašto veliki broj onkoloških pacijenata nije primilo svoje terapije na vrijeme? Rebalansom Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2022. godinu za citostatike planirano je 68.990,00 KM, a plan za 2023. godinu ostao je na razini incijalnog plana za 2022 od 65.450.000 KM. Zbog čega kada je evidentno povećanje utroška citostatika?“

II

U vezi sa navedenim, Federalno ministarstva zdravstva daje sljedeći

ODGOVOR

Saglasno odredbama Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18 i 61/22), Odluci o utvrđivanju prioriternih vertikalnih programa zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine i prioriternih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz određenih specijalističkih djelatnosti koje će se pružati osiguranim osobama na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 11/07, 44/07, 97a/07, 33/08 i 52/08), tački IX. Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava („Službene novine Federacije BiH“, broj 21/09), kao i drugim propisima donijetim na temelju tog zakona, Listi lijekova Fonda solidarnosti Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 47/19) nabavka i financiranje citostatika, kao i zaključivanje i provedba ugovora sa dobavljačima citostatika, te zaključivanje provedba ugovora sa zdravstvenim ustanovama u kojima se koriste citostatici, je u nadležnosti Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije BiH. Stoga Vam prosljeđujemo odgovor navedenog Zavoda.

ODGOVOR
NA ZASTUPNIČKO PITANJE SLAVENA RAGUŽA
ZASTUPNIKA U ZASTUPNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, mart 2023. godine

Adresa: Trg Heroja 14, Sarajevo
Telefon: +387 33 728 700

UNION BANKA Sarajevo

Depozitni račun, KM: 102 05 000 000 64018
Glavni transakcijski račun, KM: 102 05 000 000 70808
Transakcijski račun, KM: 102 05 000 000 88753

I.

Slaven Raguž, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, postavila je slijedeća zastupnička pitanja:

„- Zašto je opskrba citostaticima u bolnicama diljem Federacije neredovna, odnosno zašto veliki broj onkoloških pacijenata nije primio terapije na vrijeme? Rebalansom Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2022. godinu planirano je 68.990.000 KM, a plan za 2023. godinu ostao je na razini inicijalnog plana za 2022. godinu od 65.450.000 KM. Zbog čega kad je evidentno povećanje utroška citostatika?“

II.

Na postavljena zastupnička pitanja Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, iz okvira svojih nadležnosti, daje slijedeći

ODGOVOR

Zavod u sklopu svojih nadležnosti, saglasno pozitivnim propisima poduzima sve da obezbjedi snabdijevanja zdravstvenih ustanova i pacijenata lijekovima koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti.

Međutim nabavka lijekova i medicinskih sredstava je vrlo specifična u pogledu uslova i zahtjeva traženih tenderskim dokumentacijama, nakon provedene javne nabavke Zavod ugovara isporuku sa pravnim licima (veleprometnicima lijekova) koja imaju odobrenje za promet lijekovima na teritoriji BiH izdano od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, što znači da Zavod nije taj koji prometuje lijekovima pa, niti ih uvozi, skladišti distribuira i dr. Veoma često kod provođenja javnih nabavki iste se okončavaju poništenjem, saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama jer nije bilo nijedne dostavljene ponude u određenom roku ili nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva. Dakle, sama procedura nabavke lijekova i medicinskih sredstava kroz postupke javnih nabavki kao i problemi u samom izvršenju već zaključenih ugovora nakon provedenih javnih nabavki, veoma usložnjava i otežava blagovremenost odnosno kontinuiranost snabdijevanja istim.

Naime, i pored toga što Zavod blagovremeno provede postupke javnih nabavki pa i javne nabavke lijekova i temeljem toga na vrijeme zaključi ugovor/e u toku izvršenja istih dešavaju se određeni problemi u isporuci prema traženim uslovima ugovora (prestanak proizvodnje lijeka, nezainteresiranost dobavljača i proizvođača zbog malih količina - malo tržište, povlačenje proizvođača sa tržišta BiH pri čemu pojedini lijekovi koje proizvode gube status registrovanog lijeka i time je otežana njihova nabavka, zastoji u isporuci, nemogućnost pribavljanja potrebnih dozvola za uvoz, nedostajanje nalaza o kontroli kvaliteta prve (traje 15-20 dana) i svake serije koje su obavezni obezbijediti proizvođač i ugovorni dobavljač, neblagovremene aktivnosti ugovornih veleprodajnika/dobavljača na procedurama uvoza lijekova i medicinskih sredstava i kašnjenje u predaji uzoraka za kontrolu kvaliteta i dr.), a na koje Zavod nema uticaja.

Jedini instrument je primjena ugovorenih odredbi (realizacija bezulovne bankovne garancije, naplata penala, tužbe za naknadu štete i dr.) i jednostrano

raskidanje ugovora, te pokretanje novog postupka javne nabavke, što zahtijeva određeno-propisano vrijeme.

U vezi nezainteresiranosti dobavljača i proizvođača zbog malih količina - malo tržište, takođe napominjemo da problem deficitarnosti uzrokuje činjenica da se određeni lijekovi uvoze od proizvođača iz Evropske unije, Kanade, Japana i SAD, te da se radi o multinacionalnim kompanijama za koje je tržište BiH isuviše maleno, da bi bilo prioritet u proizvodnim planovima. Samim tim priprema serija lijeka za tržište BiH navedenim proizvođačima nije prioritet, a navedeno stvara probleme ugovornim veldrogerijama/ dobavljačima u proceduri uvoza. Veoma je čest slučaj da se pojedini proizvođači povuku sa tržište BiH (nekada i u vrijeme važnosti ugovora zaključenog poslije provedenih javnih nabavki) pri čemu i lijekovi koje proizvode gube status registrovanog lijeka i time je otežana njihova nabavka. Kako je godišnja potrošnja lijekova i medicinskih sredstava relativno manja kao i vrijednost nabavke istih to dovodi do male zainteresovanosti dobavljača za nabavku navedenih lijekova te za pojedine od lijekova te i pojedine citostatike na otvorenim postupcima javne nabavke ne bude dostavljenih ponuda.

Pored toga posebno ističemo da jedan broj lijekova nije registrovan u BiH, što dovodi do dodatnih problema odnosno usložnjavanja procedure za nabavku istih i pribavljanja potrebnih odobrenja, za nabavku putem interventnog uvoza, u skladu sa odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, što ne isključuje i obavezu provođenja javnih nabavki.

Dešava se da, iako su lijekovi uvezeni u BiH, u skladu sa Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima, za iste je obavezna kontrola kvaliteta svake serije uvezenog lijeka, koja za prvu seriju traje i do 15-20 dana, tako da je u tom periodu moguća pojava deficitarnosti lijekova, jer se u skladu sa propisima niti jedan lijek ne smije staviti u promet bez nalaza o kvaliteti lijeka odnosno provedenoj kontroli serije.

U slučajevima kada se u toku izvršenja ugovora zaključenih na osnovu provedenih javnih nabavki dešavaju određeni problemi u isporuci prema traženim uslovima ugovora iako su se izabrani/ugovorni ponudoci obavezali, između ostalog i na kontinuiranu isporuku ugovorenih lijekova, pored instrumenta primjene ugovorenih odredbi i jednostranog raskidanje ugovora, kako smo i ranije naveli, potrebno je pokrenuti novi postupak javne nabavke, što zahtijeva određeno-propisano vrijeme, a do okončanja novog otvorenog postupka jedini način obezbjeđenja kontinuiranog snabdijevanja pacijenata lijekovima, a da ne bi došli u pitanje životi i zdravlje ovih pacijenata, je vođenje pregovaračkih postupaka bez objave obavještenja o nabavci iz dokazivih razloga krajnje hitnosti, a što takođe zahtijeva određeno vrijeme. Dakle u slučajevima kada je lijek deficitaran, bez provođenja odgovarajućeg ponovnog postupka javne nabavke istog lijeka Zavod nema mogućnost za nabavku tog lijeka od drugih dobavljača koji na tržištu nude generičku paralelu ili biološki sličan lijek.

Dakle i pored toga, kada Zavod blagovremeno provede postupke javnih nabavki pa i javne nabavke lijekova, u određenim slučajevima, za pojedine LOT-ove, odnosno lijekove, ne bude dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku ili nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva, a u pojedinim slučajevima i kada se na osnovu provedenog postupka javne nabavke na vrijeme zaključi/e ugovor/e u toku izvršenja istih, kod lijekova, kao specifične vrsta roba dešavaju se određeni problemi u isporuci prema traženim uslovima ugovora, a što je naprijed detaljno obrazloženo.

U vezi isticanja žalbi u postupcima javnih nabavki, napominjemo da Ugovorni organ to pravo, ne može osporavati, ali je, vezano za navedeno otežano planirati javnu nabavku u odnosu na broj, vrstu pa i razloge isticanja žalbi. Dakle i pored toga što Ugovorni organ preuzima sve da se postupci javnih nabavki provedu

u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u predviđenim rokovima, uvijek postoji mogućnost isticanja osnovanih i neosnovanih žalbi, koji mogu da dovedu, do produženja rokova provođenja javnih nabavki pri čemu treba razlikovati žalbe izjavljene u „dobroj vjeri“ i „zloupotrebu prava na žalbu“ koja nekada dovodi do otvorene opstrukcije u provođenju javnih nabavki.

Dakle radi se o razlozima, gore detaljno navedenim i obrazloženim, na koje ovaj Zavod objektivno ne može uticati, a o kojima su redovno i blagovremeno izvještavani nadležne institucije.

Napominje se i da osigurana lica koja imaju saglasnost za liječenje lijekovima čija nabavka se finansira sredstvima federalnog fonda solidarnosti, u slučajevima defektura lijekova, koji im se trebaju ordinirati, iste mogu nabaviti vlastitim sredstvima, a Federalni zavod će im utrošena sredstva refundirati u cjelosti, što redovno i čini, te i u konkretnom slučaju defektura lijekova. Dakle Zavod, saglasno propisanim uslovima, osiguranim licima, refundira troškove nabavke lijekova. Zavod će refundirati troškove nabavke lijekova koji se nalaze na u Odluci o listi lijekova i koji nisu na raspolaganju u zdravstvenoj ustanovi (kliničkoj/bolničkoj apoteci).

Navedeni lijekovi će se refundirati ako ih u određenom vremenskom periodu, kada su bili neophodni radi započinjanja ili u toku terapije, nije bilo na raspolaganju u zdravstvenoj ustanovi (kliničkoj apoteci) zbog zastoja u isporuci iz objektivnih razloga ili nestašica lijekova odnosno poremećaja na tržištu, uz uslov da se uz podneseni zahtjev za refundaciju podnese propisana dokumentacija.

Kako je refundacija lijekova krajnja mjera i u konkretnoj situaciji kada postoji nestašice određenih lijekova, prije svega se kontinuirano preduzimaju, odnosno preduzeće se određene mjere za obezbjeđenje istih. Dakle i u pogledu lijekova koji bi bili deficitarni sagledava se mogućnost i vode se gdje je to moguće hitni pregovarački postupci saglasno odredbama Zakona o javnim nabavkama odnosno sagledava se mogućnost interventnog uvoza deficitarnih lijekova, a što ne isključuje obavezu vođenja navedenih javnih nabavki. Takođe se sagledava i mogućnost obezbjeđenja zamjenskih lijekova odnosno zamjenska terapija u slučajevima kada je to medicinski moguće odnosno opravdano. Takođe Zavod je u stalnom kontaktu, sa zdravstvenim ustanovama i dobavljačima sa kojima ima ugovorene isporuke za lijekove kako bi se utvrdili i prevazišli, u slučaju kašnjenja, razlozi za kašnjenje u isporuci lijekova te i sagledalo da li postoje, ranije navedene mogućnosti interventnog uvoza, mogućnost obezbjeđenja zamjenskih lijekova odnosno zamjenska terapija i sl.

Činjenica je da povremeno dolazi do deficitarnosti pojedinih lijekova, ali generalno deficitarnost lijekova nije specifična samo za lijekove koji se koriste na teret sredstava fonda solidarnosti, nego je ona prisutna na svim nivoima nabavke lijekova. primarni (esencijalna lista), sekundarni i tercijarni. Želimo ukazati da su povremeno deficitarni i lijekovi sa esencijalne liste, zatim lijekovi i medicinska sredstva u Opštim, Kantonalnim bolnicama, Kliničkim centrima i domovima zdravlja koji se finansiraju sredstvima kantonalnih Zavoda zdravstvenog osiguranja, a po osnovu Liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti iz obaveznog zdravstvenog osiguranja.

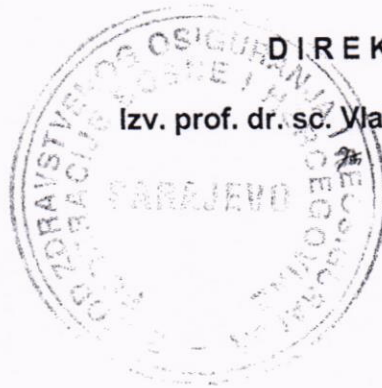
Iz gore navedenog nedvosmisleno proizilazi da ovaj Zavod poduzima i da će poduzimati sve, saglasno pozitivnim propisima, da se obezbjedi kontinuirano snabdijevanja pacijenata lijekovima koji se finansiraju sredstvima federalnog fonda solidarnosti te i citostaticima.

Zavod u potpunosti razumije probleme nestašica pojedinih citostatika, sa kojim se suočavaju pacijenti i ljekari na odjelima, osobito što se radi o teškim oboljenjima i

kao što je naprijed navedeno, Zavod je maksimalno posvećen da, uz saradnju, prvenstveno sa ljekarima iz zdravstvenih ustanova i dobavljačima kao i ostalim subjektima odnosno nadležnim institucijama od kojih zavisi blagovremena i kontinuirana nabavka citostatika, poduzme sve, kao što je i dosada činio, kako bi se ovi problemi otklonili u što kraćem roku i sa što manjim posljedicama.

Vezano za navod

„Rebalansom Federalnog Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2022. godinu planirano je 68.990.000 KM, a plan za 2023. godinu ostao je na razini inicijalnog plana za 2022. godinu od 65.450.000 KM. Zbog čega kad je evidentno povećanje utroška citostatika?“, ističemo da nije tačan navod da su u Finansijskom planu za 2023. godinu planirana manja sredstva za citostatike nego u 2022. godini. Finansijskim planom Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2023. godinu planirana sredstva za citostatike iznose 74.803.300 KM, a ne 65.450.000 KM kako je navedeno u pitanju.

DIREKTORICA

Izv. prof. dr. sc. Vlatka Martinović, dr.med.

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a